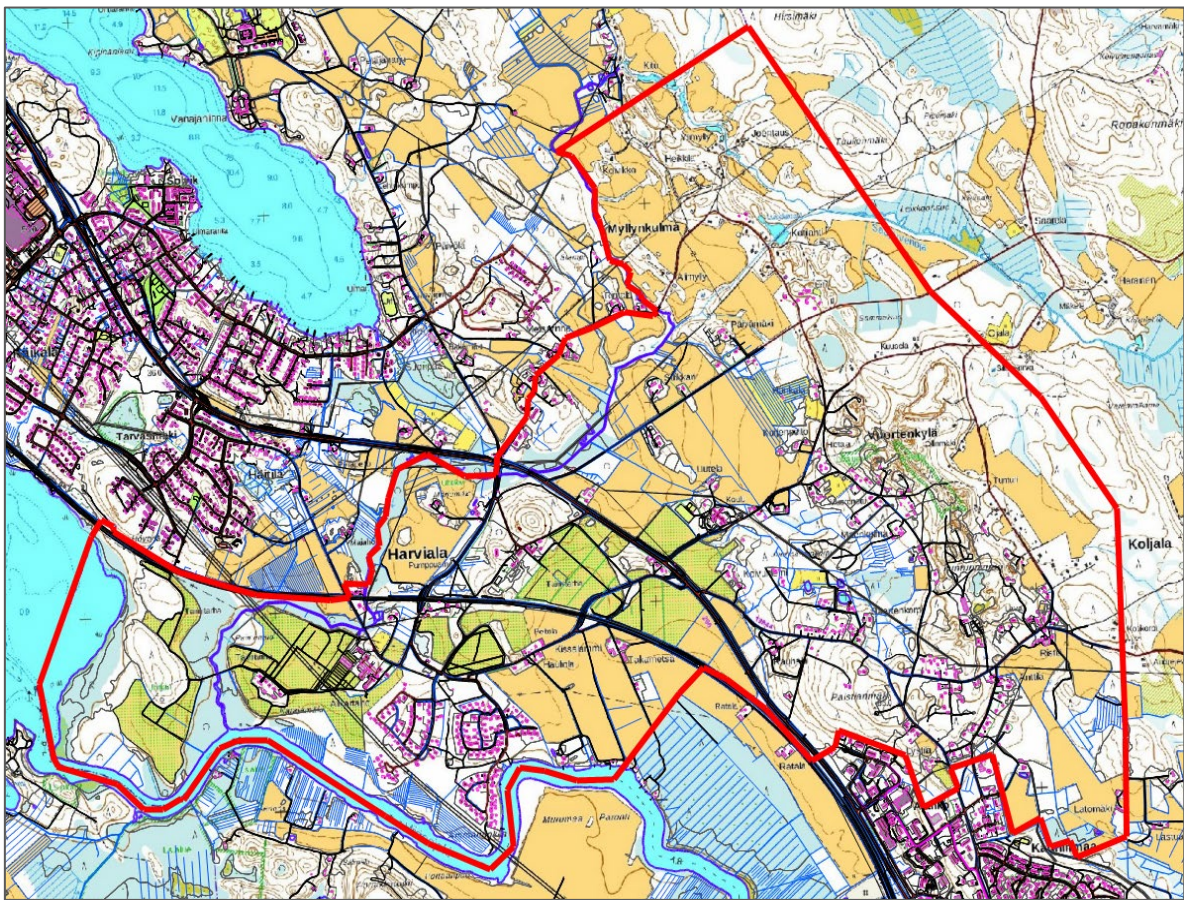

Harvialan osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

13.3.2023, 2.5.2023

Janakkalan kunta
Tekninen toimi, Maankäyttö

Janakkalan kunta
Kunnanvirasto
Juttilantie 1
14200 Turenki

Puh. (03) 68 011
kirjaamo@janakkala.fi
www.janakkala.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA	1
2. SUUNNITTELUKÄYTTÄMÄ JA TAVOITTEET	1
3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	2
4. SELVITYKSET	10
5. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	11
6. OSALLISET JA VUOROVAIKUTUS	12
7. KAAVAPROSESSI JA TAVOITEAIKATAULU	13
8. YHTEYSTIEDOT	14

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 §:n edellyttämänä kaavoitusprosessiin kuuluvana asiakirjana. Sen päätehtävinä ovat kaavoituksen tarkoituksesta, tavoitteista ja etenemisestä tiedottaminen sekä perustietojen esittely riittävän vuorovaikutuksen aikaansaamiseksi. Tämä Harvialan osayleiskaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan kunnan verkkosivuilla ja sitä tarkennetaan tarvittaessa kaavoitusprosessin edetessä.

2. SUUNNITTELUKÄYTÄVÄ JA TAVOITTEET

Harvialan osayleiskaava-alue sijoittuu Turenkin taajaman pohjoispuoliselle alueelle välittömästi Hämeenlinnan kaupungin kuntarajasta etelään. Alue käsittää Harvialan kartanon alueita ja sen lähiympäristöä ulottuen Turenkin asemakaavoitettuihin Alangon ja Kauriinmaan alueisiin. Alue sisältää myös Koljalan, Vuortenkyllän sekä Myllynkulman alueet. Alueeseen kuuluu Hiidenjoen rantaviivaa noin neljä kilometriä ja Miemalanselän rantaviivaa noin yksi kilometri. Kaava-alue on pääosin rakenteeltaan luontaisesti kasvavaa asuntoaluetta sijaitessaan Turenki-Hämeenlinna-Parola liikenteen laatukäytävällä. Myös maakuntakaava edellyttää alueella yleispiirteisistä suunnittelua yhteistyössä Hämeenlinnan kaupungin kanssa (Äikäälä, Harviala). Alueen suunnittelussa erityisesti huomioon otettavaa on asumisen- ja muun yhdyskuntarakenteen liittyminen Hämeenlinnan kehittyviin alueisiin sekä joukkoliikenteen kysymykset.

Osayleiskaavan tavoitteena on järjestellä mm. asumisen, liikenteen, virkistykseen ja elinkeinotoiminnan muodostamaa maankäytön kokonaisuutta. Harvialan osayleiskaavassa osoitetaan rakentamisen alueet, pääliikenneväylät, virkistysalueet sekä muut rakentamisen ulkopuolelle jäävät aluevaraukset. Kaava-alueen sijaitessa Hämeenlinnan kaupungin rajan tuntumassa, alueelle kohdistuu rakentamispainetta. Osayleiskaavan tavoitteena onkin ohjata rakentamista määrittelemällä riittävät rakentamisen laajenemisalueet. Lisäksi tavoitteena on osoittaa jo olemassa oleva liikenneverkko ja mahdollistaa sen kehittyminen tarvittaessa. Yleiskaava todentaa toteutuessaan osaltaan kunnan maankäytön strategiaa etenkin asumiseen, mutta myös elinkeinoin ja virkistykseen liittyen.

Harvialan osayleiskaavatyön tarkoituksena on suunnitella ja varmistaa alueen maankäyttö, yhdyskuntarakenteen toimivuus sekä rakentamisalueiden riittävyys pitkälle tulevaisuuteen, jopa vuoteen 2050 asti. Asemakaavoitettavaksi ajatellut asuinrakentamisen alueet sijoittuvat etenkin Harvialan junaseisakkeen lähetyville, joista Marjoniemi on keskeisin asuinrakentamisen alue. Lisäksi asuinrakentamiselle asemakaavoitetaan tulevaisuudessa mahdollisesti Harvialan koulun läheisiä alueita sekä Koljalantie-Heinäjoentie-Myllytie –aluetta jatkeena Turenkin pohjoisosan nykyiselle taajamarakenteelle. Hiidenjoen pohjoispuolen osalta on tarpeen selvittää asumisen laajenemismahdollisuudet ja rakentamisalueiden suhde muuhun maankäyttöön. Kaavatyössä tutkitaan myös mahdollisuudet Hiidenjoen rannanläheiseen rakentamisen osoittamiseen.

Suunnittelualueeseen kuuluu Hiidenjoen rantaviivaa noin neljä kilometriä ja Miemalanselän rantaviivaa noin yksi kilometri. Ranta-alueiden osalta kyseessä on siis myös oikeusvaikutteisen rantaosayleiskaavan laatiminen, siten että suorien rakennuslupien myöntäminen on mahdollista (MRL 72 §). Suunnittelussa noudatetaan rantasuunnittelun käytänteitä, eli mahdolliset uudet rakennuspaikat perustuvat rantamitoituksen tarkasteluun.

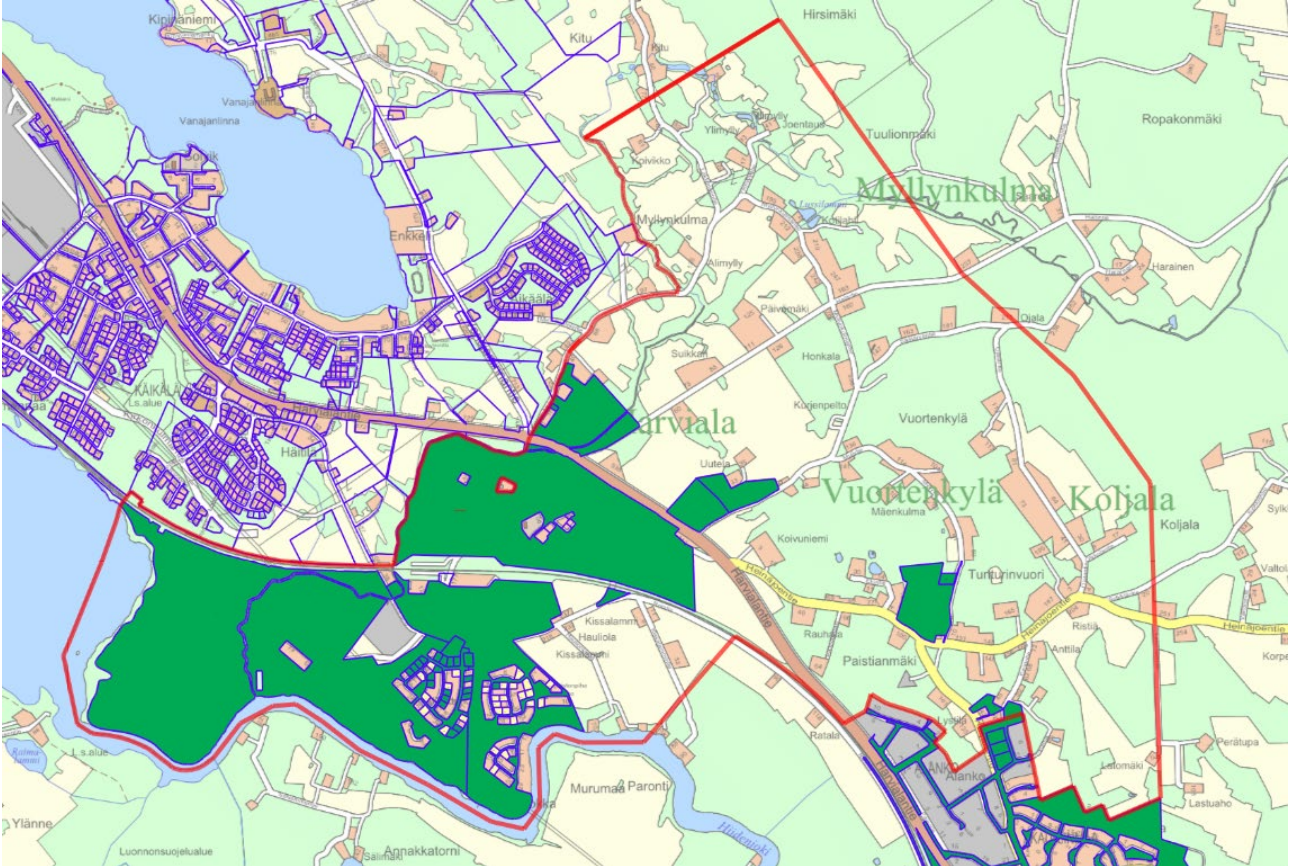
Kylämäisten alueiden osalta osayleiskaavassa osoitetaan olemassa olevat kylämäisen rakentamisen alueet sekä mahdolliset laajenemisalueet ja muut rakentamiseen osoitettavat alueet ja niiden mahdolliset laajenemisalueet. Yleiskaavalla osoitetaan myös rakentamisen ulkopuolelle jäävät aluevaraukset, kuten maa- ja metsätalousalueet sekä virkistykseen ja luonnonsuojeluun osoitetut alueet. Lisäksi selvitetään Vuortenkyllän alueen virkistysvarauksien ja ulkoilureittien osoittamistarpeet ja -mahdollisuudet. Lisäksi kaavassa osoitetaan nykyiset pääliikenneväylät sekä tarvittaessa muut tarpeelliseksi katsotut ohjeelliset tiejärjestelyt ja liittymät.

Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena yleispiirteisenä aluevarauskaavana. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja se on siten ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Suunnittelualue ja maanomistus

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1100 ha. Valtaosa alueesta on yksityisessä omistuksessa. Kunnan maanomistus on esitetty kuvassa 1. vihreällä. Maanomistus keskittyy Harvialan kartanon alueelle ja sen läheisyyteen sekä Harviala Oy:tä ympäröivälle alueelle. Näiden lisäksi kunta omistaa pienempiä maa-alueita Harvialantien itäpuolelta.

Kuva 1. Kaava-alueen rajaus on merkitty karttaan punaisella ja kunnan maanomistus vihreällä.

Nykyiset toiminnot

Suunnittelualueesta suurin osa on kylämäisen asutuksen aluetta. Näillä suunnittelualueen koillis-itäosissa sijaitsevilla Koljalan, Vuortenkylä ja Myllykulman alueilla on runsaasti omakotitaloja, jotka ovat rakentuneet eri vuosikymmenillä. Kylämäisiä asutuksia ympäröivät laajat pelto- ja metsäalueet sekä tiheähkö tieverkosto. Etenkin peltojen osuus on suuri, sillä vain noin neljäsosa suunnittelualueesta on metsän peitossa. Suunnittelualueen eteläosa on Harvialan alueen tiivistä, asemakaavoitettua omakotiasumista. Nykyinen asuminen sijoittuu siten pääosin asemakaavoitetulle alueelle, kyliin sekä yhdysteiden varsille. Tämän lisäksi alueella on yksittäistä rakentamista eri puolilla aluetta.

Suunnittelualueelle sijoittuu mosaiikkimaisesti erilaisia toimintoja, kuten vakinaista asumista ja loma-asutusta, maa- ja metsätaloutta sekä virkistyspaikkoja ja -reittejä. Maisemaa hallitsee Harviala Oy:n taimiviljelmät, jotka ulottuvat laajoille peltoalueille aina Harvialantien varresta kohti joenvartta. Toimitilat ja yritystoiminta ovat keskittyneet Harvialan kartanoalueen lähiympäristön lisäksi hajanaisesti ympäri kaava-alueita. Lisäksi Sääjärventien varrella on Harvialan koulu ja päiväkoti.

Harvialan kartanon alueella on ollut vuosien saatossa vaihtelevaa yritystoimintaa, joista tällä hetkellä siellä on enää Ruokangas Guitars Oy:n toimitilat. Kartanon rakennukset ovat hiljattain siirtyneet yksityiseen omistukseen ja uusilla omistajilla on erinäisiä kehittämistavoitteita alueen ja olemassa olevien rakennusten käyttötarkoituksen suhteen. Alikartanolla toimii edelleen Harviala Oy, joka on taimien, sekä viher- ja ympäristörakentamisen tukkuliike.

Tekniset verkostot

Suunnittelualueen asemakaavoitetuilla alueilla on kunnallinen vesi- ja viemäriverkosto, josta vastaa Janakkalan Vesi. Janakkalan Veden jätevedenpuhdistus on keskitetty Turengin jätevedenpuhdistamolle. Janakkalan Vesi toimittaa talousveden myös suunnittelualueella sijaitsevalle Koljalan-Vuortenkyllän vesiosuuskunnalle. Vesiosuuskunta on perustettu vuonna 2006 ja verkostot rakennettu pääosin vuonna 2003. Vesiosuuskunnalla on vesi- ja viemäriverkostoa yhteensä noin 3 300 metriä. Vesiosuuskunnan toiminta-alueita on esitetty yhteisen vesihuollon kehittämisalueeksi viime vuosien aikana. Asian tarkastelua on tarkoitus jatkaa Harvialan osayleiskaavoituksen edetessä.

Fingrid Oyj:n voimajohto (2 x 110 Kv) kulkee Alikartanon asemakaava-alueen reunalla kaakosta luoteeseen.

Liikenne

Suunnittelualueen läpi kulkee Turengin ja Hämeenlinnan yhdistävä tie Harvialantie (seututie 290). Harvialantien liikenne on suurilta osin työmatka- ja asiointiliikennettä molempiin suuntiin ja tien liikennearvio on keskimäärin noin 5800 autoa vuorokaudessa. Harvialantie välittää myös Turengin ja Hämeenlinnan välistä linja-autoliikennettä. Päiväsaikaan vuorotiheys on kerran tunnissa molempiin suuntiin. Harvialantien ja muiden alueella olevien yleisten teiden lisäksi alueella on haja-asutusalueen yksityistieverkostoa.

Suunnittelualueen halki kulkee Helsinki – Tampere päärata kaakko-luode -suuntaisesti. Päärata ja Harvialantie muodostavat merkittävän tekijän suunnittelualueen asuin-, elinkeino- ja muiden alueiden kehitykselle. Suunnittelualueen rakentuminen voidaan jatkossakin perustaa nykyisten liikenneväylien varaan, eli mittavia valtakunnan tieverkkoon kohdistuvia investointeja tai muutoksia ei edellytetä tai ei ole tiedossa lähiaikoina. Suunnittelualue ulottuu länsiosistaan Miemalanselkään ja osin eteläosistaan Hiidenjokeen. Hiidenjoki on osa Kokemäenjoen päävesistöä, ja virallista venereittiä pääsee kulkemaan aina Tampereelle saakka.

Lähtökohdat

Osayleiskaavan laadintaa ohjaavat monet erityislait ja asetukset, suunnitelmat, selvitykset ja tavoitteet. Keskeisimpinä maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä sitä tarkentava maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA), valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 sekä muut kunnan maankäyttöön liittyvät selvitykset ja ohjelmat.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

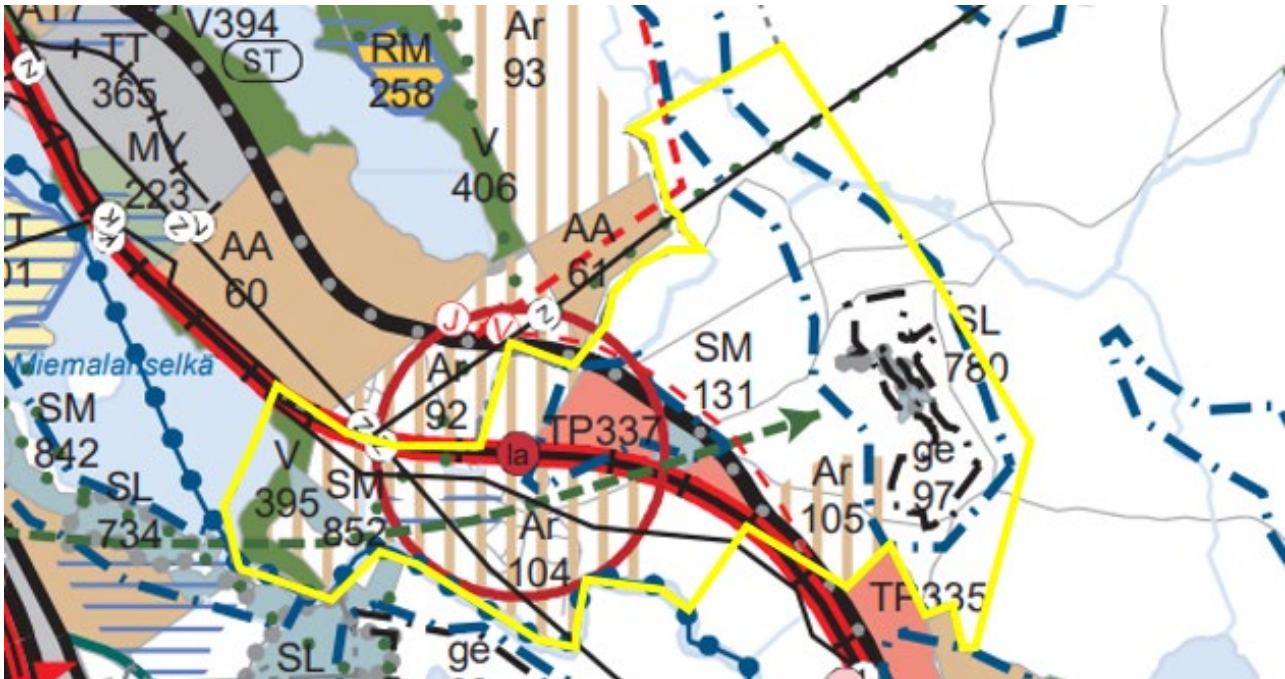
Valtioneuvoston päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018. Tavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja ne jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat.
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Harvialan osayleiskaavalle asetetut suunnittelutavoitteet tukevat osaltaan näitä tavoitteita.

Maakuntakaavoitus

Suunnittelualueella on voimassa Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040, joka on saanut lainvoiman 21.10.2021. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisätietoa Kanta-Hämeen maakuntakaavasta löydät osoitteesta: www.hameenliitto.fi

Kuva 2. Ote Kanta-Hämeen maakuntakaavasta 2040. Suunnittelualue on rajattu keltaisella.

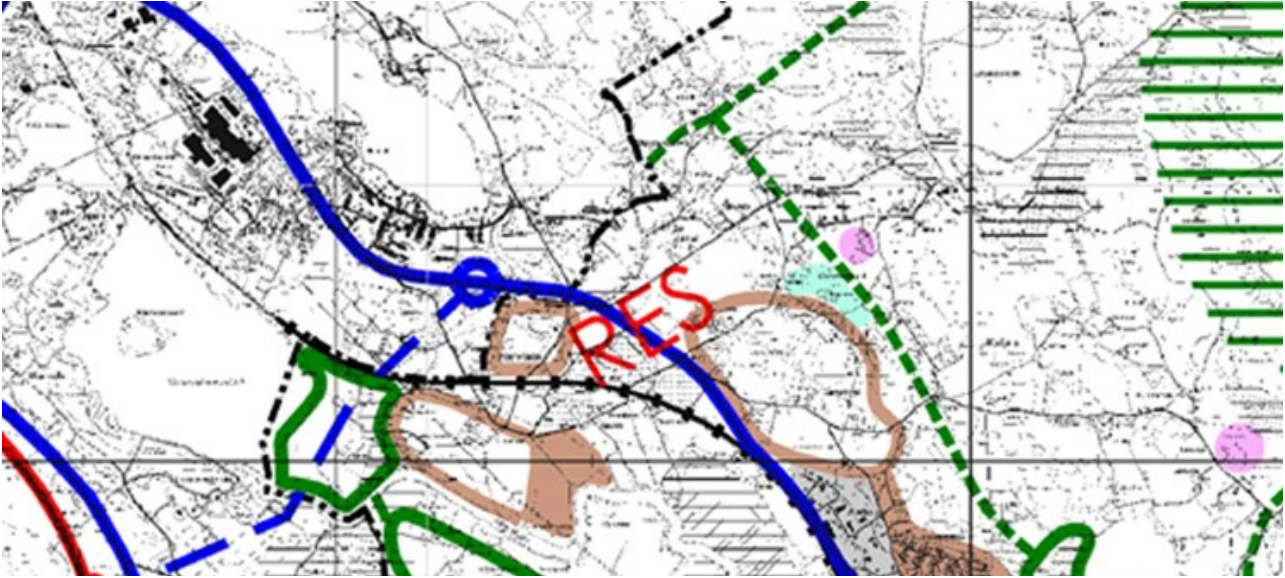
Maakuntakaavan varaukset / merkinnät suunnittelualueella:

- TP** Työpaikka-alue TP (Harviala 337): Merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla tuotantotoimintaa, toimisto- ja palvelutyöpaikkoja sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia.
- Ar** Taajamatoimintojen reservialue Ar (92, 104, 105): Merkinnällä osoitetaan uudet tai taajamatoimintojen alueiksi muuttuvat asuksen, kaupan ja muiden palveluiden, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet liikenne- ja viheralueineen. Alueelle on mahdollista sijoittaa vain merkitykseltään paikallisia vähittäiskaupan yksiköitä.
- SM** Muinaismuistola SM (Niemenpään kartano 852, Kodjala 131): Merkinnällä osoitetaan muinaismuistola- ja rauhoitettuja muinaismuistola-alueita ja niiden suoja-alueita. Alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- V** Virkistys-, retkeily- tai ulkoilualue V (Miemalanselän itäranta 395): Virkistys-, retkeily- tai ulkoilualuemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vapaa-ajan, retkeilyn ja luontomatkailun sekä viheravainien kannalta tärkeitä alueita. Merkinnällä osoitetaan myös seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeitä alueita. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituksia tai lomarakennuspaikkoja.
- SL** Luonnonsuojelualue SL (Tunturivuori 780): Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelun nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Alueet sisältävät valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteet. Alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- ge** Arvokas geologinen muodostuma ge (Tunturivuori 97): Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita harjaluoteita, kallioalueita ja moreeni muodostumia. Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoitettuja geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä. Metsälain mukaisissa toimenpiteissä ei edellytetä lausuntonmenettelyä.
- Vedenhankintaa varten tärkeä pohjaviesialue (Vuortenkylä):** Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät luokan 1. pohjaviesialueet osa-aluemerkinnällä. Merkinnällä osoitetaan pohjaviesialueen ulkoraja, eli se alue, jolla on vaikutusta pohjaveden muodostumisalueen veden laatuun tai muodostumiseen. Harvialan pohjaviesialue poistettiin pohjaviesialueuudistuksesta vuonna 2020.
- Kaupunkikehittämisen kohdealue:** Merkinnällä osoitetaan kaupunkimaisen kehittämisen alueita, jotka tarjoavat sijainniltaan ja ympäristöltään mahdollisuudet korkeatasoisen ja ekologisesti laadukkaan kaupunkirakenteen kehittämiselle. Maakuntakaavassa näitä on mm. raideliikenteeseen tukeutuva Harvialan alue.
- Natura-alue (Tunturivuori):** Merkinnällä osoitetaan Natura 2000-verkoston kuuluvat alueet. Natura 2000-verkoston kuuluvat alueet koostuvat Euroopan yhteisön komissiolle ilmoitetuista linnustonsuojelualueista (SPA-alueet) ja alueista, jotka komissio tai neuvosto on jäsenmaiden ehdotuksesta hyväksynyt yhteisön tärkeinä pitämiksi alueiksi (SCI-alueet). Valtioneuvoston päätöksen mukaisissa alueissa noudatetaan luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n säännöksiä. Suomen Natura 2000-verkostoehdotus muodostuu pääosin olemassa olevista luonnonsuojelualueista, valtioneuvoston hyväksymien suojeluohjelmien alueista sekä eräistä muista suojeluohjelmista. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- Ekologinen yhteystarve (vihreä nuolikatkoviiva):** Merkinnällä osoitetaan ekologiseen verkostoon kuuluvat olemassa olevat tai tavoitteelliset yhteystarpeet.
- Merkittävästi parannettava päärata:** Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävään rataverkkoon kuuluvat pääradat, joiden liikennetarve edellyttää radan merkittävää parantamista ja raidekapasiteetin merkittävää lisäämistä.
- Taajamajuna-asema (la) (Harviala, uusi):** Merkinnällä osoitetaan kehitettävät taajamajuna-asemat.
- Taajamatiensä kehitettävä tie:** Merkinnällä osoitetaan seudullisia tieyhteyksiä, joita kehitetään liikennepäristöltään kaupunkimaisena väylänä osana seudun yhdyskuntarakennetta.
- Voimajohtolinjat (Z) 110 kV:** Voimajohtolinjamerkinnällä osoitetaan alueverkkoihin kuuluvat 110 kV voimajohtolinjat. Rakentamiskieltoalue on valtioneuvoston antaman lunastuspäätöksen mukainen. 110 kV voimajohtolinjoilla rakentamiskieltoalue on linjakohtainen ulottuen korkeintaan johtoalueen ulkoreunaan. Linja-alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- MY** Arvokas perinnemaisema MYP (Harvialan tienvarsiketo ja Alimyllyn laidun): Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityistä luontoon ja maisemaan liittyviä arvoja ja joita on näiden arvojen vuoksi vaalittava.
- Ulkoilureitti (vihreät pallot):** Ulkoilureittimerkinnällä osoitetaan ohjeellisen ulkoilureitin linja, joka osoittaa reitin yhteystarpeen. Reitin tarkka sijainti toteutumattomien reittiosuoksien osalta tarkentuu toteutuksen yhteydessä. Reitin merkinnällä osoitetaan pääasiassa kesäkäyttöön tarkoitettuja reittiyhteyksiä. Reiteihin liittyy myös toteutettuja talvikäyttöisiä osuuksia sekä toteutettuja hevospaelliosuuksia.
- Ohjeellinen uusi pääviemäri- ja päävesijohtolinjat (J ja V):** Uusi linja on osoitettu punaisella katkoviivalla. Merkintä osoittaa yhteystarvetta ja sijainti on ohjeellinen. Merkintään ei liity erillistä määräästä.
- Korkeapaineinen kaasulinja (K):** merkinnällä osoitetaan korkeapaineiset (yli 40 bar) rakennetut kaasuputket. Linja-alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
- Laivaväylä (sininen palloviiva):** Hiidenjoki.
- Tieliikenteen yhteystarve (punainen nuolikatkoviiva):** Tieliikenteen yhteystarve osoittaa tieverkon kehittämisen tarpeen päätepisteiden välillä. Merkintä osoittaa maankäyttöön liittyessään myös tien liikemäärästä ohjeellista sijaintia.

Janakkalan maankäytön rakennemalli 2030+

Janakkalan kunta on hyväksynyt vuonna 2010 maankäytön strategian eli ts. rakennemallin, jonka tavoitevuosi on ollut 2030. Rakennemallikartalla on osoitettu pitkän aikavälin maankäytön tavoitteet aluevarausten muodossa. Rakennemallissa on osoitettu suunnittelualueelle asuntoalueen

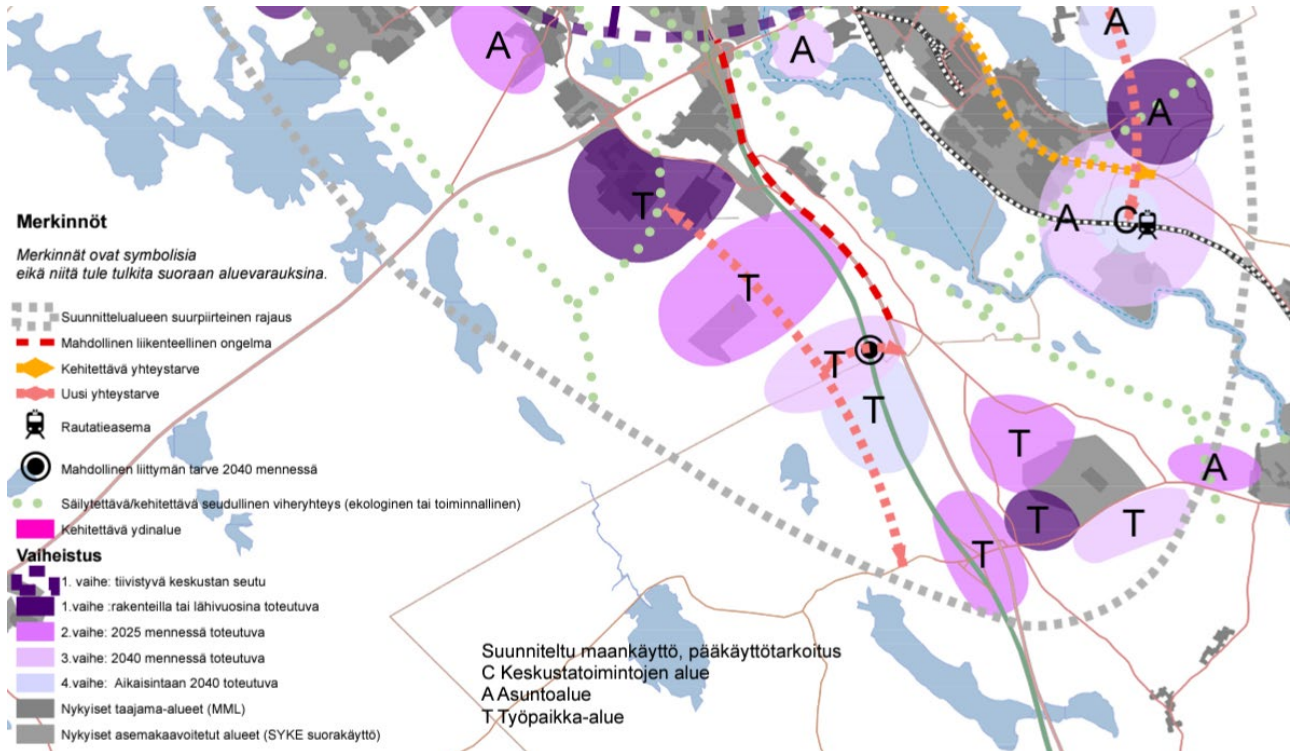
laajentumisalueiksi asemakaava-alueiden läheiset alueet sekä Harvialantien itäpuoleiset kylämäisen asutuksen alueet. Harvialan kartanon aluetta ja sen lähiympäristöä on osoitettu reservialueena.

Kuva 3. Ote Janakkalan maankäytön rakennemallista 2030+.

Hämeenlinnan seudun alueellinen rakennemalli 2040

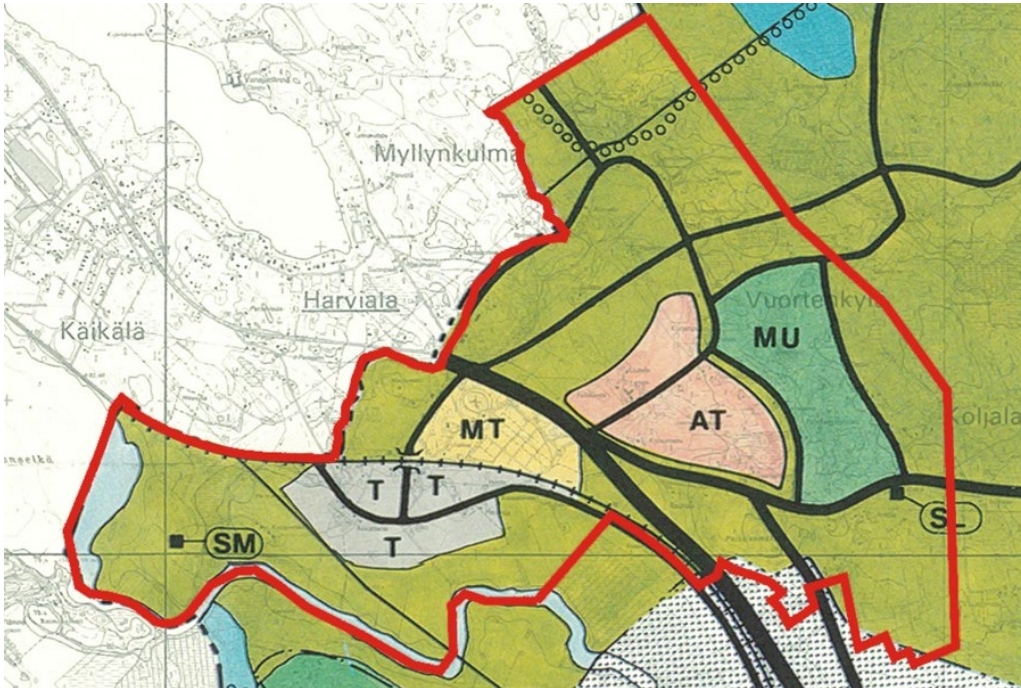
Hämeenlinnan kantakaupungin yleiskaavaa 2035 varten on laadittu kaksi alueellista rakennemallia. Kasvukäytävän seudullisen rakennemallin (Pöyry, 2014) jatkotyönä laadittiin Hämeenlinnan seudun alueellinen rakennemalli 2040, osa 2 (Ramboll, 2014). Jatkutyössä tarkasteltiin tarkemmin seudullista liikennejärjestelmää ja sen kytkeytymistä maankäyttöön sekä viittiä maankäytön kehittämisen kohdealuetta, joista yksi on Harvialan asemaseutu. Harvialan alueella tutkittiin erityisesti maankäytön laajentumista, joka mahdollistaisi Harvialan taajamajuna-aseman käyttöönoton tulevaisuudessa.

Kuva 4. Ote Hämeenlinnan seudun alueellisesta rakennemallista 2040 (Ramboll, 2014).

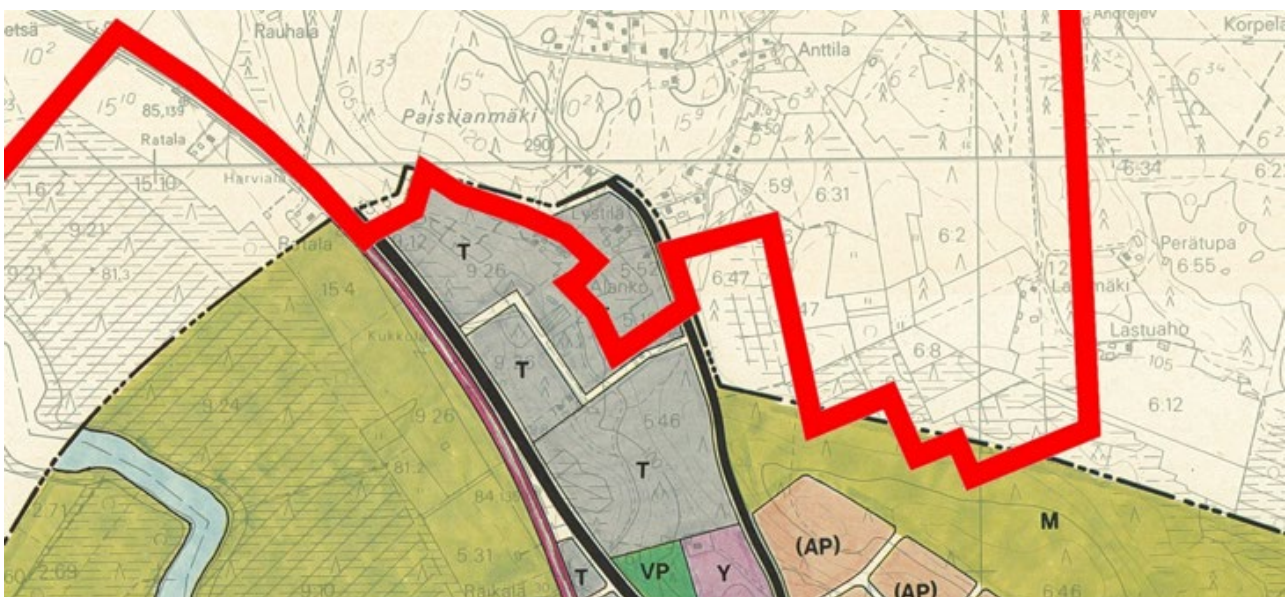
Yleiskaavoitus

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Suurimmalla osalla suunnittelualueella on voimassa kunnanvaltuuston vuonna 1983 hyväksymä oikeusvaikutuksen koko kuntaa koskeva Janakkalan yleiskaava. Pääosa alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M). Alueelle on osoitettu aluevarausmerkintöjä myös teollisuustoiminnoille (T), kyläkeskusalueelle (AT), maa- ja metsätalousalueelle (MT) sekä maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on ulkoilunohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU). Lisäksi suunnittelualueelle on osoitettu pistemäisinä kohteina muinaismuistoalue (SM) sekä suojelualue (SL) sekä ulkoilureitti erillisellä merkinnällä.

Kuva 5. Ote Janakkalan kunnan oikeusvaikutuksettomasta yleiskaavasta (v. 1983). Suunnittelualueen likimääräinen raja on merkitty karttaan punaisella.

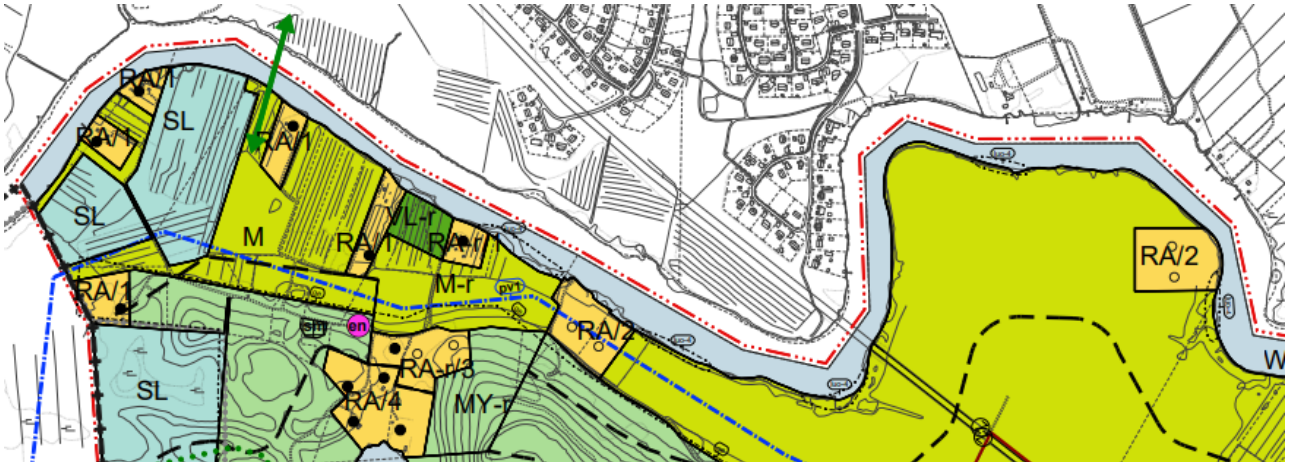
Suunnittelualueella on voimassa pieneltä osin myös Turengin oikeusvaikutuksen yleiskaava vuodelta 1981. Kaavassa on osoitettu suunnittelualueetta teollisuustoimintojen alueeksi (T) ja pieneltä osin maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M).

Kuva 6. Ote oikeusvaikutuksettomasta Turengin yleiskaavasta (v. 1981). Suunnittelualueen likimääräinen raja on punaisella.

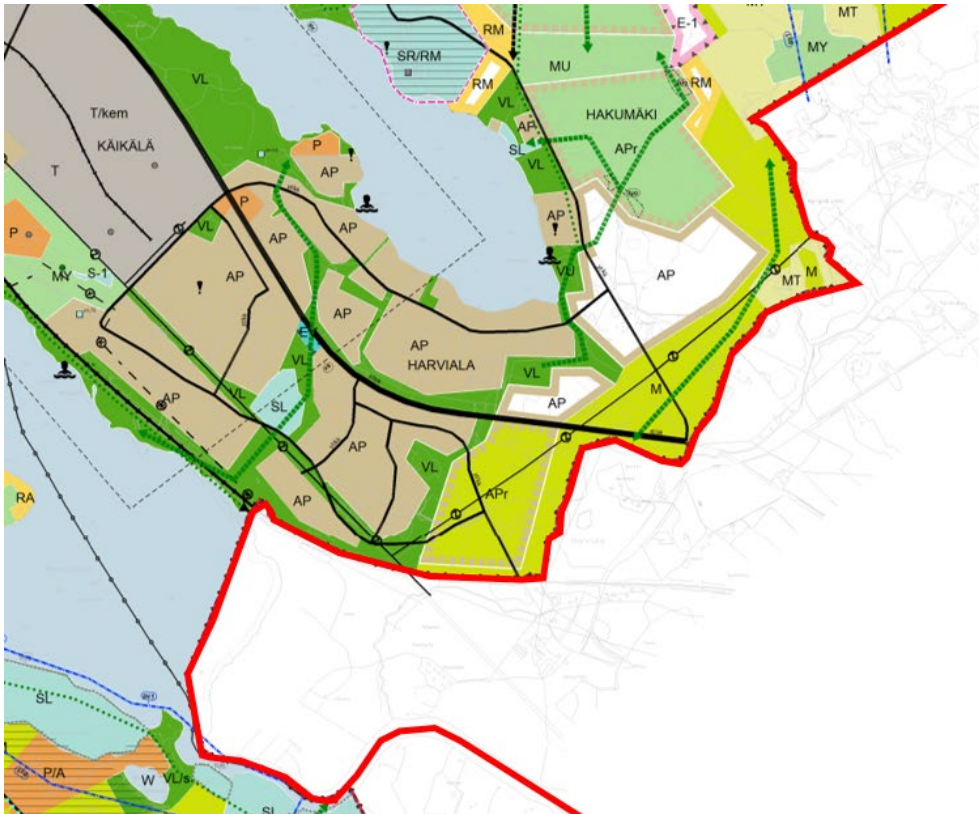

Hiidenjoen eteläpuolella on vireillä Rastila-Rastikankaan osayleiskaava, joka on ollut ehdotuksena nähtävillä toukokuussa 2021. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alueita maa- ja metsätalousalueiksi (M), lomarakennuspaikoiksi (RA) sekä suojelualueiksi (SL). Joen yli on merkitty myös ulkoilun yhteystarve -merkintä. Alueella on myös voimassa oleva ranta-asemakaava, joka on osoitettu osayleiskaavaehdotuksessa informatiivisesti.

Kuva 7. Ote Rastila-Rastikangas osayleiskaavan ehdotuksesta. Suunnittelualue sijaitsee joen pohjoispuolella.

Suunnittelualue rajautuu osin Hämeenlinnan kaupunkirakenteeseen. Hämeenlinnan puolella on voimassa Kantakaupungin yleiskaava 2035 vuodelta 2018. Janakkalan kuntarajan tuntumassa yleiskaavaan on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisia alueita (M), maatalousalueita (MT) sekä pientalovaltaisia asuinalueita (AP, AP_r) ja lähivirkistysalueita (VL). Myös viheryhteystarve sijoittuu kuntarajan tuntumaan. Hiidenjoen vastarannalle on osoitettu myös suojelualueita (SL). Lisäksi Hämeenlinnassa on suunnitteilla oikeusvaikutteisen yleiskaavan 2045 laatiminen, joka koskee koko kaupunkia (Hämeenlinnan kaavoituskatsaus 2023).

Kuva 8. Ote Hämeenlinnan Kantakaupungin yleiskaavasta 2035 (v. 2018). Suunnittelualueen rajaa punaisella.

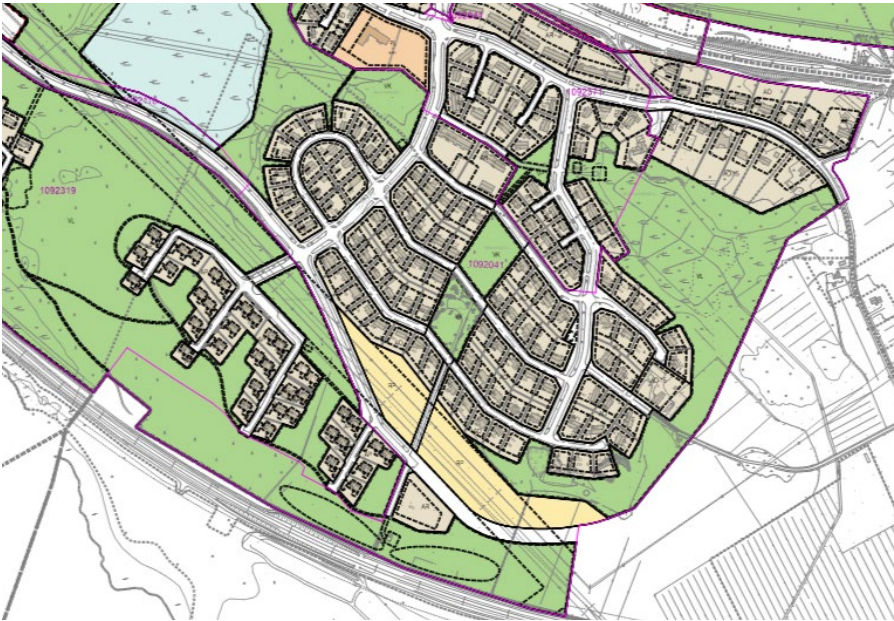

Kuva 10. Ote Harvialan alueen ensimmäisestä asemakaavasta (v. 2005).

Kuva 11. Ote Harvialan kartanoalueen asemakaavasta (v. 2023).

Suunnittelualue rajautuu Hämeenlinnan Tarvasmäen asemakaava-alueeseen (v. 1991), joka sijaitsee pääradan pohjoispuolella. Lisäksi Hämeenlinnan Äikäälän asemakaava-alue (v. 2014) sijaitsee reilun sadan metrin päässä suunnittelualueesta. Molemmat alueet ovat pientalovaltaisia asuinalueita.

Kuva 12. Ote Hämeenlinnan kaupungin Tarvasmäen asemakaavoista. Suunnittelualue sijaitsee Hämeenlinnan kuntarajasta etelään, pääradan eteläpuolella.

4. SELVITYKSET

Suunnittelussa hyödynnetään kaikkia jo olemassa olevia aluetta koskevia selvityksiä ja suunnitelmia sekä laajempia seudullisia selvityksiä. Lisäksi Harvialan osayleiskaavoitusta varten on laadittu yleiskaavallisia selvityksiä. Selvityksiä tullaan täydentämään ja päivittämään tarvittaessa koko kaavaprosessin ajan.

Suunnittelualueelle laaditut / laadittavat yleiskaavalliset selvitykset:

- Harvialan osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi, Heilu Oy 1.4.2021.
- Harvialan yleiskaava-alueen luontoselvitys, Teppo Häyhä 28.7.2021
- Harvialan osayleiskaava-alueen tie- ja raideliikennemeluselvitys, Promethor Oy 18.8.2022.
- Harvialan osayleiskaava-alueen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys (alkaa 06/2023)

Suunnittelualueelle ja lähiseudulle laadittuja selvityksiä:

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kiinteät muinaisjäännökset

- Museovirasto; Muinaisjäännösrekisteri.
- Rakennettu Häme – Maakunnallisesti arvokas rakennusperintö. Hämeen liitto 2003.
- Rakennusinventointi – Janakkala. Hämeen ympäristökeskuksen moniste 92/2005, Teija Ahola 2005.
- Arkeologinen inventointi, Museovirasto, Kreetta Lesell 2008.
- Museovirasto; Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, RKY-inventointi 2009.
- Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Hämeen liitto 2019.
- Harviala, Kartanoalueen asemakaavan itäosan arkeologinen inventointi 2021, Mikroliitti Oy, Timo Sepänmaa & Janne Soisalo.
- Alikartanontie, arkeologinen tarkkuusinventointi, Mikroliitti Oy, Juuso Koskinen, 7.11.2022.

Luonnonympäristö ja maisema

- Ympäristöhallinto Avoin tieto –palvelu
- Ympäristöministeriö: Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö 1993.
- Janakkalan luonto (Ranta, Siitonen 1994)
- Harvialan luonto- ja linnustوسelvitys, Metsätähti Oy 1994.
- Vanajaveden laakson maisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja luonto, Hämeen ympäristökeskuksen julkaisu 2001.

- Torjunta-aineselvitys, Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy 2004.
- Harvialan kartanon maisema- ja puutarhainventointi 2007.
- Liito-oravan esiintyminen Harvialan kartanon ympäristössä, Heikki Tamminen 4.4.2008.
- Hämeen valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi 2011. Ehdotus Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi, Hämeen ELY-keskus, Koski K. 2011.
- Lepakkoinventointi, Janakkalan Luonto ja Ympäristö ry / Ari Lehtinen 2014.
- Kanta-Hämeen maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi 2016, Hämeen liiton julkaisu. Koski, K. & Hirvonen, A. 2016.
- Harvialan kartanon asemakaava-alueen maaperän haitta-ainetutkimus. PH Ympäristötekniikka Oy, 28.8.2022.

Liikenne

- Äikääjän asemakaavan liikennetarkastelu, Hämeenlinnan kaupunki, Ramboll 2012
- Hämeenlinnan ja Janakkalan raja-alueen liikenneselvitys HAJALI, Hämeen liitto/WSP 2012.
- Janakkalan, Hämeenlinnan ja Hattulan alueellinen rakennemalli 2040, Pöyry 2014.
- Hämeenlinnan seudun alueellinen rakennemalli 2040, osa 2. Ramboll 2014.
- Tie- ja raideliikenteen meluselvitys, Hämeenlinnan kantakaupungin yleiskaava 2035, Promethor Oy 16.3.2017.
- Raideliikenteen tärinä- ja runkomeluselvitys, Promethor Oy 13.4.2017.
- Liikennevirasto, Riihimäki-Tampere-rataosan tarveselvitys, 2018.
- Karjaa-Hämeenlinna raakapuun kuormauspaikat / loppuraportti seututie 290
- Kanta-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelma, Hämeen liitto 2020.
- Harvialan kartanon alue, liittymätarkastelu, WSP Finland Oy 21.5.2021.
- Hämeenlinnan seudun kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelma, Ramboll Finland Oy 8.4.2022.
- Harvialan kartanon alue, asemakaava-alueen liikennetarkastelu, WSP Finland Oy 8.6.2022.
- Väyläviraston rautateiden EU-meluselvitys 2022, Väyläviraston julkaisu 51/2022.
- Harvialan kartanoalue, katujen ja vesihuollon yleissuunnittelu, WSP Finland Oy 23.11.2022

Muuta

- Janakkalan historia (Veikko Kerkkonen 1976)
- Vanajan historia I (Wanaja-seuran julkaisu XX 1976)
- Vanajan historia II (Rytkönen Raili 1992)
- Vanajan historia III (Vilkuna Anna-Maria 2004)
- Janakkalan vesihuollon kehittämissuunnitelma (Ramboll 2013)
- Janakkalan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2014. (Pöyry Finland Oy 2014)

5. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten arviointi

Vaikutuksia arvioidaan tavoitteista johdettavien maankäyttömuotojen variaatioiden kautta. Hyväksytty kaavaratkaisu muodostaa lopulta arvioinnin perustana olevan suunnitelman, jota tarkastellaan tehtyjen selvitysten taustaa vasten. Arvioinnista raportoidaan kaavaselostuksessa. Kaavan laatimisen odotettavissa olevien vaikutusten arviointi tapahtuu osin myös viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Arvioitavia vaikutuksia ovat seuraavan taulukon mukaisesti mm:

Arvioitavat tekijät	Sisältö
Ympäristö ja ilmasto-vaikutukset	<u>Kulttuuriympäristö</u> - arkeologinen kulttuuriperintö - rakennettu kulttuuriympäristö - kulttuurimaisema

	<u>Luonnonympäristö</u> - maisema - luonnonympäristö - Natura-alueet, luonnonsuojelu - pohjavesi, pintavedet ja hulevedet - ilmasto <u>Muu ympäristö</u> - maa- ja metsätalous - yhdyskuntarakenne - liikennejärjestelyt ja liikenteelliset vaikutukset (ajoneuvo-, joukko- ja kevytliikenne) - melu ja värinä - tekninen huolto - palvelut - työpaikat ja elinkeinotoiminta - ympäristöhäiriöt
Sosiaaliset vaikutukset	- asumisen tarpeet - yhdyskuntarakenteen toimivuus - kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset - virkistysalueet
Terveellisyys, turvallisuus	- ympäristön puhtaus - ihmisten elinolot ja terveys - viihtyisyys - liikenneturvallisuus - joukkoliikenne
Taloudelliset vaikutukset	- yhdyskuntataloudelliset vaikutukset - kunnallistekniset kustannukset - kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Vaikutusalue

Yleiskaavalla on toteutuessaan aluerajaustaan laajemmalle heijastuvia vaikutuksia. Uusien asuntoalueiden ja toimitilojen rakentuminen vaikuttaa mm. yhdyskuntarakenteen kehittymisen ja taajama-alueiden rakentumisen kautta myös kuntatalouteen. Sijainti Hämeenlinnan rajalla vaikuttaa myös Hämeenlinnan alueeseen ja mahdollisesti myös seudullisesti. Myös liikenteen kautta yleiskaavan vaikutus voi ulottua mahdollisesti laajemmallekin alueelle.

6. OSALLISET JA VUOROVAIKUTUS

Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62 §), eli mm. paikalliset yhdistykset ja yhteisöt sekä vesiosuuskunta.

Vuorovaikutus

Kaavaprosessiin liittyy aina vuorovaikutus ja osallistumisen mahdollisuus kaavaprosessin eri vaiheissa. Vuorovaikutus on mahdollista myös ottamalla yhteyttä kaavan laatijaan (8. Yhteystiedot). Vuorovaikutuksen järjestäminen perustuu tiedotukseen ja kaavan valmisteluaineistojen saatavuuteen. Tiedottaminen tapahtuu lehtikuulutuksin (Janakkalan sanomat), kirjeitse sekä yleisötilaisuuksissa. Aloitus-, kaavaluonnos- sekä ehdotusvaiheessa järjestetään kuuleminen, jolloin valmisteluaineistot asetetaan nähtäville erikseen ilmoitettavina ajankohtina, jolloin kaikilla halukkailla on mahdollisuus perehtyä asiakirjoihin Janakkalan kunnantalolla tai kunnan verkkosivuilla osoitteessa: www.janakkala.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/yleiskaavat/. Kaavoitushankkeesta on tiedotettu Janakkalan kaavoituskatsauksessa 2023, jonka kunnanhallitus on 28.11.2022 § 333 hyväksynyt.

Aloitusvaiheessa järjestetään kuuleminen, jolloin OAS asetetaan nähtäville ja osallisilla on mahdollisuus jättää OAS:sta mielipide. Lisäksi järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään

suunnittelualueita ominaisuuksineen sekä kaavalle asetettuja tavoitteita. Luonnosvaiheessa järjestetään kuuleminen, jolloin kaavaluonnos asetetaan nähtäville (MRL 62 §, MRA 30 §). Luonnoksesta pyydetään lausunnot ja osallisilla on mahdollisuus jättää mielipide. Lisäksi järjestetään yleisötilaisuus. Ehdotusvaiheessa järjestetään kuuleminen, jolloin kaavaehdotus asetetaan nähtäville (MRL 65 §, MRA 19 §). Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot ja osallisilla on mahdollisuus jättää muistutus. Lisäksi järjestetään yleisötilaisuus.

Viranomaisyhteistyö

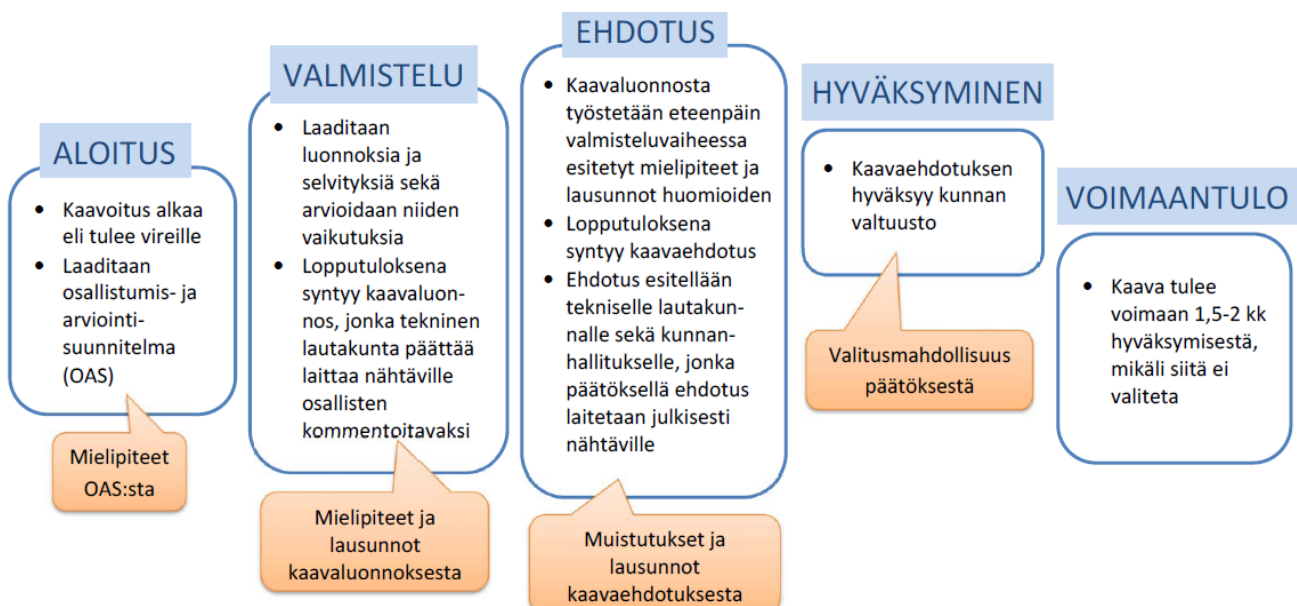
Yleiskaavatyön aloitusvaiheessa järjestettiin MRL 66 §:n mukainen 1. viranomaisneuvottelu 19.4.2023. Tällöin käsiteltiin mm. kaavoituksen aluerajausta, vaikutusalueen laajuutta, tavoitteita ja selvitystarpeita. Jatkossa viranomaisyhteistyö perustuu neuvottelutarpeiden tunnistamiseen sekä lausuntomenettelyyn. Tarvittaessa 2. viranomaisneuvottelu järjestetään kaikkien selvitysten valmistuttua ja luonnosvaiheen nähtävillä olon/kuulemisen jälkeen.

Lausunnot pyydetään seuraavilta tahoilta:

- Hämeen liitto
- Hämeen ELY-keskus (ympäristö)
- Uudenmaan ELY-keskus (liikenne)
- Hämeenlinnan kaupunginmuseo
- Väylävirasto
- Hämeenlinnan kaupunki
- Kanta-Hämeen pelastuslaitos
- Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy (HS-Vesi)
- Janakkalan Vesi
- Elenia Oyj
- Loimua Oyj
- Fingrid Oyj
- Gasgrid Finland Oy
- Telia Towers Finland Oy

7. KAAVAPROSESSI JA TAVOITEAIKATAULU

Seuraavassa kuvassa on esitetty pääpiirteissään osayleiskaavoituksen suunnitteluprosessin kulku ja osallisten mahdollisuus vaikuttaa kaavaprosessin aikana.

Kuva 12. Kaavaprosessin eteneminen Janakkalassa.

Suunnitteluprosessin tavoiteaikataulu:

Ajankohta	Kaavan vaihe	
2022	Harvialan osayleiskaavan aloittamisesta on kerrottu kaavoituskatsauksissa v. 2022 alkaen. Päätöksenteko kunnanhallitus 14.3.2022 § 80 (käynnistäminen ja alustavan kaava-alueen määrittäminen)	Aloitustavaihe
03-05/2023	OAS:n laadinta, lähtötietoaineistojen keruu Aloitustavaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) 19.4.2023	
05-06/2023	Vireilletulo Vireilletulovaiheen kuuleminen, OAS nähtävillä Yleisötilaisuus/työpaja	Vireilletulovaihe
06-11/2023	Lähtötietoaineiston keruu Selvitysten laatiminen Kaavaluonnoksen laatiminen sekä luonnosvaiheen aineistojen nähtävillä asettaminen: Lausunnot ja mahdollisuus mielipiteisiin Yleisötilaisuus	Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)
12/2023-04/2024	Viranomaisten työneuvottelu Palautteiden käsitteleminen ja kaavaehdotuksen laatiminen sekä päättäminen nähtävillä asettamisesta: yleisesti nähtävillä, lausunnot sekä mahdollisuus muistutuksiin Yleisötilaisuus Mahdollinen viranomaisneuvottelu	Ehdotustavaihe
Kevät 2024	Kaavaehdotuksen hyväksyminen: tekla – kunnanhallitus – valtuusto Hyväksymispäätöksestä on mahdollisuus hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.	Hyväksymistavaihe
Syksy 2024	Kaava lainvoimainen	Voimaantulo

8. YHTEYSTIEDOT

Yleiskaavan suunnittelusta ja sisällöstä vastaavat Janakkalan kunnan yleiskaavasuunnittelija Sonja Tanner ja maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko.

Yhteystiedot

yleiskaavasuunnittelija Sonja Tanner
sonja.tanner@janakkala.fi
puh. 03 680 1335

Aineistopyynnöt

suunnitteluavustaja Kaisu Lehtinen
kaisu.lehtinen@janakkala.fi
puh. 03 680 1342

Tietoa Janakkalan kunnan kaavoituksesta ja kaavoituskatsaus
www.janakkala.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/

Nähtävillä olevat aineistot ovat esillä kunnantalon pääaulassa virallisella ilmoitustaululla, os. Juttulantie 1, 14200 Turenki ja kunnan verkkosivuilla osoitteessa
www.janakkala.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/yleiskaavat/